

РЕШЕНИЕ

№ П-1

от 14.05.2009г.

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 14.05.2009 г., като разгледа доклад с вх. № Е-ДК-160/10.04.2009г., относно изменение на Правилата за търговия с електрическа енергия, обн. ДВ, бр. 46 от 16.05.2008 г. и събраните данни от проведеното на 22.04.2009 г. обществено обсъждане, установи следното

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 7 от Закона за енергетиката (ЗЕ) Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) приема Правила за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ) и техническите правила на мрежите по предложение на енергийните предприятия и контролира спазването им. По реда на чл. 20 от Правилата за условията и реда за достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи, председателят на комисията, организира изготвянето на предложения за изменение и допълнение на ПТЕЕ и на техническите правила на мрежите, и внасянето им за приемане в комисията. В тази връзка, към Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, е учредена Консултативна работна група, която разглежда предложенията за изменения и допълнения в правила за търговия с електрическа енергия и техническите правила на мрежите и чрез Председателя на групата се внасят за разглеждане в ДКЕВР.

С писмо вх. № Е-04-00-214/08.01.2009 г. постъпило становище от Асоциацията на търговците на електроенергия (АТЕБ), Българската федерация на индустриалните и енергийни консуматори (БИФЕК), „ЧЕЗ Трейд България” ЕАД и „Енерджи Трейдинг” ЕАД, относно цената на балансиращата енергия след повишението на цените на електроенергията на ко-генерационните централи, съгласно Решение № Ц-080 от 23.12.2008г на ДКЕВР. В становището се акцентира върху следните основни моменти :

1. Съгласно последните промени в ПТЕЕ, повишението на цените на електроенергията на ко-генерационните централи, ще се отрази върху цената на енергийния недостиг и тя се повиши до нива от над 270 лв/MWh. Според направените предварителни анализи, тази цена ще обезсмисли участието на голяма част от потребителите на свободния пазар.

2. Промяната на механизма за ценообразуване на недостига, предложен от ЕСО и НЕК в началото на 2008 г. и приет от ДКЕВР в последната редакция на ПТЕЕ от месец май, имаше за цел чрез включване на високите цени на ко-генерационните централи да се предотвратят злоупотребите с износ на балансираща енергия. Действащата цена за недостиг в момента от 244.29 лв/MWh е практически нереализуема, особено при съществения спад на цените в региона. Следователно единствения ефект от това ще бъде натоварване на потребителите на свободния пазар.

3. Участието на ко-генерационни централи при ценообразуването на балансиращата енергия, в частност на енергийния недостиг, противоречи на нормалните пазарни принципи поради следните причини:

Съгласно §. 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ЗЕ "Балансираща енергия" е

активната електроенергия, която електроенергийният системен оператор активира за компенсиране на разликата между регистрираните при него договорени и фактически реализираните графици за доставка, както и колебанията на товарите с недоговорен график на доставка.

Нормата на чл. 4, ал. 2 от ПТЕЕ предвижда, че балансиращата енергия се използва за осъществяване на баланса между производство и потребление на електрическа енергия в електроенергийната система на Република България”. Баланса на системата по активна мощност се извършва чрез активиране на резерва за първично, вторично и третично регулиране. Балансиращата енергия се активира от третичния резерв, който от своя страна в българската ЕЕС се предоставя от ВЕЦ и подвърхови кондензационни ТЕЦ, а всички когенерационни централи са от категорията на такива производители, които не участват във вторично и третично регулиране, т.е. не могат да бъдат източник на балансираща енергия.

Съгласно чл.83, ал.3 от ПТЕЕ, цената на балансираща енергия (ЦЕМ), доставяна от обществения доставчик за покриване на отрицателните небаланси на търговските участници за период на сетълмент j , се определя по формулата:

$$VI - 15 \quad ЦЕМ_j = [\max(ЦМ_j, ЦК_j, ЦЕВ_j)] + k_p$$

където:

$ЦМ_j$ е най-високата сумарна цена на енергия и разполагаемост на производител, присъединен към преносната мрежа, с който обществения доставчик има договор за изкупуване на разполагаемост и електрическа енергия, лв./MWh;

$ЦК_j$ е най-високата цена за енергия, произведена от комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, лв./MWh;

$ЦЕВ_j$ - цена на енергия, произведена от ВЕЦ с изравнители, лв./MWh;

(4) k_p - коефициент, отразяващ разходите на обществения доставчик за доставка на балансираща енергия:

$$k_p = \left[\frac{СУ_{од}}{\max(ЦМ_j, ЦК_j, ЦЕВ_j)} \right] + 1$$

$СУ_{од}$ – стойността на услугата обществена доставка за ценови период, лв./MWh.

Определянето на коефициента k_p по горната формула е некоректно, като на практика не се прилага в този си вид. Във връзка с това следва да се промени тълкуването на k_p , като се има предвид, че към момента ОД доставя на практика 100% от балансиращата енергия, но същевременно реалните количества на необходимата енергия и техните цени са неопределими поради липсата на почасови графици. В резултат на това като източник на балансираща енергия се взема маргиналният по цена производствен блок;

С оглед изложеното, разходите за балансираща енергия не могат да се диференцират прецизно от дейността обществена доставка и ДКЕВР трябва да лимитира посредством използването на k_p максимална цена ЦЕМ съгласно следните принципи:

1. Сигурност на снабдяването - размерът на ЦЕМ да не позволява износ на балансираща енергия от търговци и производители чрез съзнателно установяване на „къса позиция” на балансиращия пазар, което затруднява управлението и сигурността на системата, тъй като по експертни данни цената в региона през последните три години е от порядъка на 60-70 Евро за MWh, което означава, че при цени по-високи от 140 лв/MWh е икономически неизгодно да се реализира енергия за износ, особено като се добавят цени пренос, достъп и цени за транс-гранични капацитети;

2. Икономическа целесъобразност - Размерът на ЦЕМ трябва да покрива напълно разходите на ОД за балансиране.

В чл. 91, ал.4 от ЗЕ е регламентирано, че Комисията при отчитане на постигнатите резултати от работата на електроенергийната система и пазара на електрическа енергия и процедурите, регламентирани в правилата за търговия с електрическа енергия, по предложение на енергийните предприятия изменя или отменя и приема нови правила за търговия с електрическа енергия при спазване на принципите на равнопоставеност и баланс на интересите на всички страни.

По повод изложените аргументи и във връзка с обстоятелството, че основен доставчик на балансираща енергия към момента е Обществения доставчик, ал. 3 и ал. 4 на чл. 83 от Правила за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ), обн. ДВ, бр. 46 от 16.05.2008 г., трябва да придобият следната редакция:

1. ал. 3:

„(3) Цената на балансираща енергия (ЦЕМ), доставяна от обществения доставчик за покриване на отрицателните небаланси на търговските участници за период на сетълмент j , се определя по формулата:

$$ЦЕМ_j = [\max(ЦМ_j, ЦЕВ_j)] * k_p$$

Където:

ЦМ $_j$ е най-голямата сума от регулираните цени за енергия и разполагаемост на производител /кондензационна централна/, присъединен към преносната мрежа, който има производство за период на сетълмент j , лв/MWh;

ЦЕВ $_j$ е най-високата регулирана цена на енергия, произведена от ВЕЦ с изравнители, присъединена към преносната мрежа, която има производство за период на сетълмент j , лв./MWh”;

2. ал. 4

«(4) k_p - коефициент, който се определя с решение от ДКЕВР в границите от 1.0 до 2.0 на базата на критерии за сигурност на снабдяването и икономическа целесъобразност.»

Съгласно процедурите за разглеждане, приемане и изменение на Правилата за търговия с електрическа енергия, горепосоченият начин на ценообразуване на цената на балансиращата електрическа енергия за недостиг, е обсъден на заседание на 05.02.2009 г. от Консултативната работна група по въпросите на либерализация на пазара на електрическа енергия.

На основание чл. 14, ал. 1 от ЗЕ, на 22.04.2009 г. е проведено обществено обсъждане със заинтересованите страни и е определен 14-дневен срок за представяне на становища. Не са постъпили становища, с които се възразява по предложеното изменение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 7 от ЗЕ,

ДЪРЖАВНАТА КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И:

1. Приема изменени Правила за търговия с електрическа енергия, приложение към това решение.

2. Отменя Правила за търговия с електрическа енергия, обн. ДВ, бр. 46 от 16.05.2008 г.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок за лицата участвали в производството по издаването му, съответно в едномесечен срок за всички останали лица, като срокът започва да тече от датата на съобщаването на акта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
проф. д-р инж. К. Шушулов/
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:
/инж. Анелия Илиева/
